PROGRAMA

JUNGTINIO KOMITETO POSĖDIS
Europos Parlamento ir Čekijos Parlamento iniciatyva

PAŽANGA
LAISVĖS, SAUGUMO IR TEISINGUMO SRITYJE

2009 m. sausio 19 d., pirmadienis, 15.00–18.30 val. ir
2009 m. sausio 20 d., antradienis, 09.30–13.00 val.

Europos Parlamentas, Briuselis
Jòzsef Antall salė, 4 Q 2

Įvadas

Po to, kai įsigaliojo Amsterdamo sutartis, nacionaliniai parlamentai ir Europos Parlamentas nuolat susitinka aptarti su laisvės, saugumo ir teisingumo erdve (LSTE) susijusių klausimų. Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas, bendradarbiaudamas su atitinkamos Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujančios valstybės parlamentu, per pastaruosius trejus metų taip pat rengė oficialius jungtinio komiteto posėdžius. Šie renginiai sulaukė didelės sėkmės, nes Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų nariai turėjo galimybę aptarti institucinį ir politinį LSTE vystymąsi – klausimus, kurie Europos piliečiams yra itin svarbūs.

Šiuo požiūriu jungtinio komiteto posėdis yra puiki galimybė įvertinti Hagos programos įgyvendinimą ir pradėti diskusiją dėl kitos daugiametės programos laisvės, saugumo ir teisingumo srityje. Ypač didelis dėmesys skiriamas Sąjungos pilietybei remiantis Komisijos penktąja ataskaita[1].

Be to, bus svarstomas vienas konkretus su Europos pilietybe susijęs klausimas: ES piliečių ir jų šeimos narių judėjimo laisvė. Vienas svarbiausių įvykių šioje srityje buvo direktyvos

[1]Komisijos ataskaita, Penktoji ataskaita dėl Sąjungos pilietybės (2007 m. gegužės 1 d.–birželio 30 d.), 15.2.2008, COM (2008) 85.

Nr. 2004/38 dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje[1] įsigaliojimas. Tinkamas šios direktyvos įgyvendinimas yra absoliutus ES institucijų ir valstybių narių prioritetas. Europos Komisija ir Europos Parlamentas bei nacionaliniai parlamentai šiame jungtinio komiteto posėdyje aptars jos įgyvendinimo eigą.

Šiandien Europos Sąjungai kasdieniame ES piliečių gyvenime tenka vis didesnis vaidmuo. Tam, kad demokratija galėtų tinkamai veikti, būtina tinkamai informuoti plačiąją visuomenę ir organizuotą pilietinę visuomenę apie jų vyriausybių veiksmus. Tai sudarytų sąlygas kritinėms diskusijoms ir užtikrintų valstybės institucijų atsakomybę. Skaidrumas ir piliečių teisė į informaciją yra veiksmingiausia kovos su korupcija ir jos prevencijos priemonė. Vis dėlto būtina ir toliau gerinti padėtį ES lygmeniu didinant institucijų atvirumą ir piliečių informavimą apie ES veiksmus. Todėl jungtinio komiteto posėdyje daugiausia dėmesio bus skirta sprendimų priėmimo procesų ES ir valstybėse narėse skaidrumui.

Atsižvelgiant į tai, kad Sąjungos pilietybė, judėjimo laisvė ir galimybė susipažinti su dokumentais yra trys pagrindiniai demokratinės visuomenės, orientuotos į savo piliečius, ramsčiai, itin svarbu išklausyti Europos ir nacionalinių parlamentų narių nuomonę. Būtent jiems pirmiausia tenka atsakomybė atsižvelgiant į piliečių reikalavimus ir svarbus vaidmuo kuriant teisės aktus ir politikos priemones ES.

Apskritai, jungtinio komiteto posėdžiuose daugiausia dėmesio bus skiriama:
– aptariamų politikos priemonių padėties įvertinimui
– tam, kaip per keletą artimiausių metų pasikeitė arba turėtų pasikeisti padėtis šioje srityje
– nacionalinės gerosios patirties mainams diskusijose ES lygmeniu
– tam, kaip turėtų būti įtvirtinamas nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento bendradarbiavimas su LSTE plėtra susijusiais klausimais ir stiprinamas tiesioginis Europos ir nacionalinių parlamentų dialogas.

Susitikime iškelti pasiūlymai ir klausimai bus svarstomi Europos Parlamento metinėje diskusijoje, kaip tai numatyta ES Sutarties 39 straipsnyje. Pasibaigus diskusijai, 2009 m. kovo mėn. bus priimta Europos Parlamento rezoliucija dėl LSTE.

[1] OL L 158, 2004.4.30., p. 77–123

PRAKTINĖS GAIRĖS DISKUSIJAI

- *Pranešimai kiekvieno posėdžio pradžioje neturėtų trukti ilgiau nei 10 minučių.*
- *Tam, kad diskusijoje galėtų dalyvauti kuo daugiau parlamento narių, kiekvieno pasisakymo arba klausimo laikas neturėtų trukti ilgiau nei tris minutes.*
- *Narių, prašančių žodžio, prašome apie tai informuoti pirmininką, specialiame lape nurodant savo vardą, pavardę ir parlamentą. Žodis nariams suteikiamas ta pačia tvarka, kokia gauti prašymai, leidžiant kalbėti dviem nacionalinių parlamentų nariams, po jų – vienam Europos Parlamento nariui ir t. t.*
- *Kalbėtojai, norintys papildyti savo kalbą, gali tai padaryti, iš anksto pateikdami dokumentą sekretoriatui (pageidautina anglų arba prancūzų kalbomis) (e. paštas ip-libe@europarl.europa.eu). Šie dokumentai bus išplatinti posėdžio metu.*
- *Posėdžio dokumentai nuolat skelbiami: http://www.europarl.europa.eu/webnp/cms/lang/en/pid/11*

SVARBUS PRANEŠIMAS NORINTIEMS DALYVAUTI JUNGTINIO KOMITETO POSĖDYJE

Šiame seminare gali dalyvauti visi norintys asmenys. Vis dėlto dėl saugumo priežasčių dalyviai, neturintys kortelės, leidžiančios patekti į Europos Parlamentą, turėtų iš anksto gauti leidimus. Tam būtina **iki 2009 m. sausio 12 d.** kreiptis į seminaro sekretoriatą (ip-libe@europarl.europa.eu). Itin svarbu, kad jūs mums nurodytumėte savo **vardą, pavardę, adresą ir gimimo datą.** Nepateikus šios informacijos, apsaugos tarnyba leidimų neišduos.

2009 m. sausio 19 d., pirmadienis

POSĖDŽIO PRADŽIA 15.00–15.15 VAL.

Europos Parlamento Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pirmininko **Gérard'o DEPREZ**, Čekijos Žemųjų rūmų ES reikalų komiteto pirmininko pavaduotojo **Petro KRILLO** ir Čekijos Senato ES reikalų komiteto pirmininko **Luděk SEFZIGO** sveikinimo kalbos.

1 POSĖDIS: 15.15–17.00 VAL.
ORIENTACINĖ DISKUSIJA DĖL BŪSIMOS DAUGIAMETĖS PROGRAMOS LAISVĖS, SAUGUMO IR TEISINGUMO SRITYJE

Pirmininkas: Europos Parliamento Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pirmininkas **Gérard DEPREZ**

Įžanginė Europos Komisijos pirmininko pavaduotojo, atsakingo už laisvės, saugumo ir teisingumo politiką, **Jacques'o BARROT** kalba.

Pranešimai: 15.30–15.50 val.

Čekijos Senato ES reikalų komiteto narys **Tomáš GRULICH**.
Švedijos Parlamento teisingumo komiteto narys **Johan PEHRSON**.

Diskusija: 15.50–17.00 val.

2008 m. liepos mėn. Europos Komisija atliko Hagos programos įgyvendinimo vertinimą[1]. Pradėtas būsimos LSTE daugiametės programos 2010–2014 m. prioritetų ir sunkumų, su kuriais susiduriama įgyvendinant Tamperės ir Hagos programas ir Europos Parlamento indėlio į metinę diskusiją dėl LSTE vertinimas.

Europos Parlamentas ir nacionaliniai parlamentai skatina dialogą nustatant prioritetus 2010–2014 m. ir strateginius prioritetus dėl imigracijos, prieglobsčio ir integracijos. Šio posėdžio rezultatai bus įtraukti į EP rezoliuciją dėl LSTE ir į Komisijos komunikatą dėl būsimos daugiametės programos.

[1] Komisijos komunikatas Tarybai ir Europos Parlamentui – 2007 m. Hagos programos įgyvendinimo ataskaita, COM (2008) 373

2 POSĖDIS – 17.00–18.30 VAL.
EUROPOS SĄJUNGOS PILIEČIŲ IR JŲ ŠEIMOS NARIŲ TEISĖ LAISVAI JUDĖTI IR GYVENTI VALSTYBIŲ NARIŲ TERITORIJOJE

Pirmininkas: Čekijos Žemųjų rūmų ES reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas **Petr KRILL**

Pranešimai: 17.00–17.20 val.

Europos Parlamento Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto narė **Adina Ioana VĂLEAN**[1], Europos Parlamentas.
Europos Parlamento Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto narė **Urszula GACEK**[2], Europos Parlamentas.

Diskusija: 17.20–18.30 val.

Europos pilietybę automatiškai įgyja kiekvienas asmuo, turintis ES valstybės narės pilietybę. ES piliečiams užtikrinamos visos teisės, numatytos pagal Sutartį, įskaitant ir teisę laisvai judėti ir gyventi ES teritorijoje. Vis daugiau ir daugiau Europos piliečių mokosi, dirba ir gyvena įvairiose valstybėse narėse. Europos piliečiai turėtų būti geriau informuojami apie Europos pilietybę, jos privalumus ir teises bei pareigas.

Šiame posėdyje bus svarstomi teisiniai piliečių teisių, t. y. teisės laisvai judėti ir gyventi ES (EB sutarties 18 straipsnis ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 45 straipsnis), teisės balsuoti ir būti kandidatu Europos ir vietos savivaldos rinkimuose gyvenamoje valstybėje narėje (EB sutarties 19 straipsnis), teisės į bet kurios kitos valstybės narės diplomatinių ir konsulinių įstaigų teikiamą apsaugą trečiosiose šalyse (EB sutarties 20 straipsnis), teisės teikti Europos Parlamentui (EP) peticiją ir teisės kreiptis į Ombudsmeną (EB sutarties 21 straipsnis), klausimai. Direktyva Nr. 38/2004 į vieną priemonę sujungiama sudėtinga teisinė sistema (du reglamentai ir devynios direktyvos) ir gausi Europos Teisingumo Teismo praktika, susijusi su Sąjungos piliečių teisėmis atvykti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje. Direktyva mažinami formalumai Sąjungos piliečiams ir jų šeimų nariams, įskaitant ir jų „įregistruotus partnerius“ (pavyzdžiui, atsisakant leidimų gyventi valstybėse narėse reikalavimo iš Sąjungos piliečių) ir užtikrinama geresnė apsauga judėjimo laisvės teisės apribojimų požiūriu.

***

Pietūs: 19.00 val.

Parlamento nariams skirtame restorane pirmajame ASP pastato aukšte

[1] Pranešimo savo iniciatyva dėl *Direktyvos 2004/38/EB dėl ES piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje taikymo“*(INI 2008/2184) pranešėjas.
[2] Pranešimo savo iniciatyva dėl *Europos pilietybės problemų ir perspektyvų* (INI 2008/2234) pranešėjas.

2008 m. sausio 20 d., antradienis

3 POSĖDIS 9.30–11.10 VAL.
SVARBIAUSI PASIŪLYMO DĖL REGLAMENTO NR. 1049/2001 DĖL GALIMYBĖS VISUOMENEI SUSIPAŽINTI SU ES DOKUMENTAIS PERSVARSTYMO ASPEKTAI

Pirmininkas: Čekijos Senato ES reikalų komiteto pirmininkas **Luděk SEFZIG**

Pranešimai: 9.30–10.00 val.

Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujančią valstybę narę atstovaujantis Čekijos ministro pirmininko pavaduotojas **Alexandr VONDRA**
Europos Parlamento Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto narys **Michael CASHMAN**[1]
Europos Komisijos pirmininko pavaduotoja, atsakinga už institucinius ryšius ir komunikacijos strategiją **Margot WALLSTRÖM (nepatvirtinta)**

Diskusija: 10.00–11.10 val.

Europos Sąjungos sutarties 1 straipsnio antroje pastraipoje teigiama, kad Bendrijos institucijos ir tarnybos priima sprendimus kuo atviriau ir kuo labiau priartinant juos prie piliečio. EB sutarties 225 straipsnyje nustatomas principas, kuriuo vadovaujantis ES piliečiai ir gyventojai turi teisę susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais. Visuomenės teisė susipažinti su dokumentais ES Pagrindinių teisių chartijos 42 straipsnyje pripažįstama kaip pagrindinė teisė. Galimybėms visuomenei susipažinti su ES dokumentais taikomi principai ir išimtys išsamiai reglamentuoti Reglamente Nr. 1049/2001[2] dėl skaidrumo. Tuo metu, kai buvo priimtas šis reglamentas, vyraujančios politinės aplinkybės buvo palankios didinti skaidrumą, ir reglamento taikymas iš esmės buvo sėkmingas. Vis dėlto jį įgyvendinant paaiškėjo, kad jį būtina tobulinti atsižvelgiant į reikalavimus, kuriuos pateikė Europos Parlamentas 2006 m.[3], ir į Europos Teisingumo Teismo praktiką. 2008 m. balandžio mėn. Europos Komisija pateikė pasiūlymą persvarstyti šį reglamentą, ir kai kurie nacionaliniai parlamentai tai įvertino kaip žingsnį atgal skaidrumo požiūriu. Posėdyje numatyta keistis nuomonėmis dėl šio ginčytino pasiūlymo.

[1] Pranešimo dėl pasiūlymo dėl reglamento (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais persvarstymo pranešėjas.
[2] Reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais, kuris įsigaliojo 2001 m. gruodžio 3 d., OL L 145, 2001.5.31., p. 43.
[3] Michaelio Cashmano pranešimas su rekomendacijomis Komisijai dėl galimybės susipažinti su institucijų dokumentais (2004/2125(INI)), A6-0052/2006.

4 POSĖDIS – 11.10–12.40 VAL.
ES SPRENDIMŲ PRIĖMIMO PROCESO SKAIDRUMAS

Pirmininkauja: Europos Parlamento Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pirmininkas **Gérard DEPREZ**

Pranešimai: 11.10–11.30 val.
Geroji patirtis valstybėse narėse skaidrumo srityje

Švedijos Karalystės teisingumo ministrė **Beatrice ASK**
Suomijos Parlamento Konstitucinės teisės komiteto pirmininkas **Kimmo SASI**

Galimybė gauti valstybės institucijų dokumentus – tai klausimas, kurį sprendžia visos ES valstybių narių vyriausybės ir parlamentai. Būtina susipažinti su valstybių narių, kurios geriausiai užtikrina skaidrumą, patirtimi. Jos pagrindu būtų galima ne tik persvarstyti reglamentą Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su ES dokumentais, bet ir atsižvelgti į atskirų valstybių narių patirtį. Skaidrumo didinimas priimant sprendimus ES lygmeniu padėtų panaikinti susirūpinimą dėl jų teisėtumo, taigi ir pagerinti ES įvaizdį.

Diskusija: 11.30–12.30 val.

Europos ombudsmeno **P. Nikiforos DIAMANDOUROS** išvados
„Ko ES institucijos gali pasimokyti iš valstybių narių gerosios patirties skaidrumo ir tinkamo valdymo srityje?“

BAIGIAMASIS POSĖDIS – 12.40–13.00 VAL.
TARPPARLAMENTINĖS DARBO SRITIES
IŠVADOS IR PERSPEKTYVOS

Čekijos Senato ES reikalų komiteto pirmininko **Luděko SEFZIGO**, Čekijos Žemųjų rūmų ES reikalų komiteto pirmininko pavaduotojo **Petro KRILLO** ir Europos Parlamento Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pirmininko **Gérard'o DEPREZ** išvados.

***

SUSITIKIMAS SU SPAUDOS ATSTOVAIS